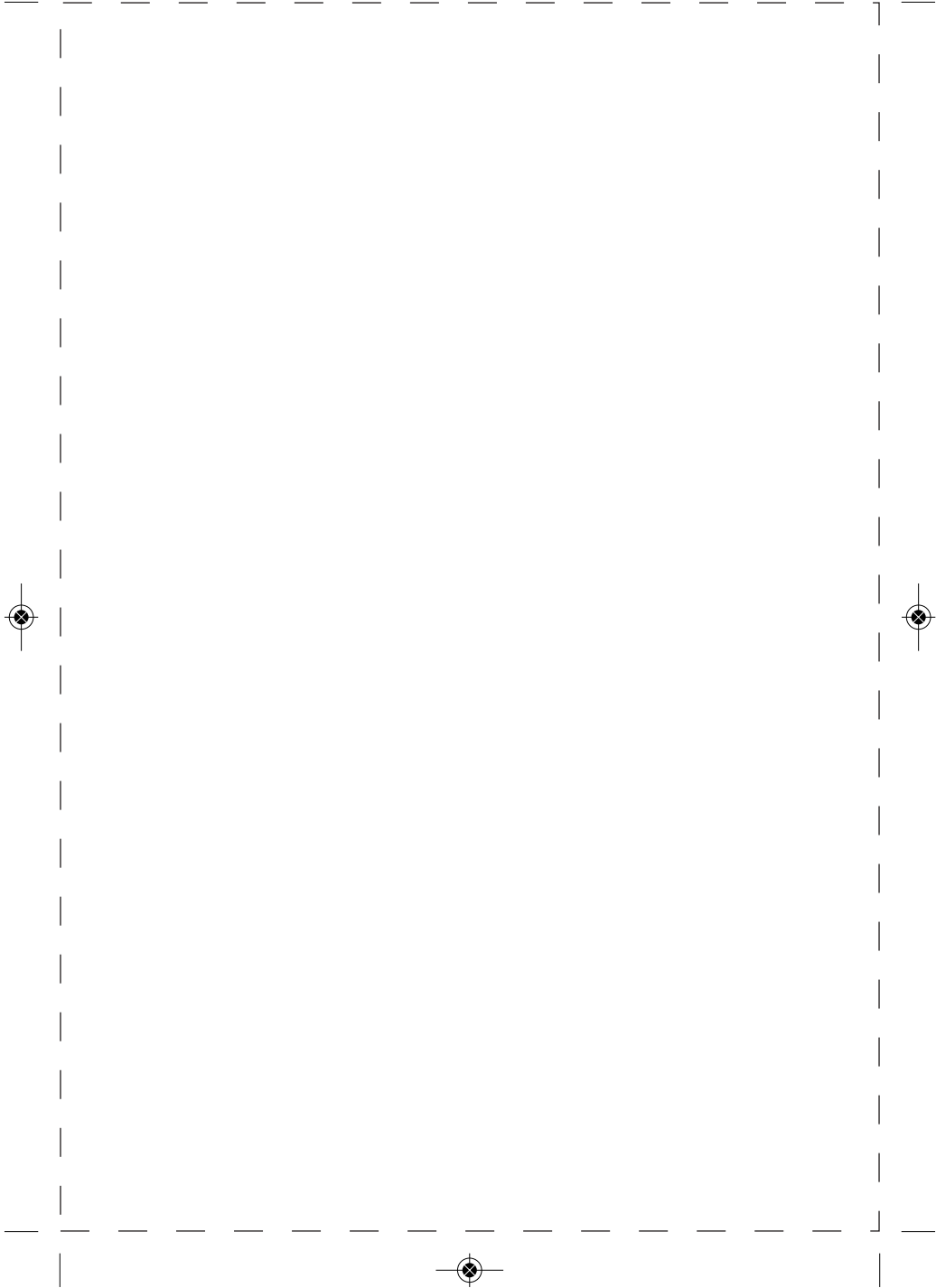

EL PETÓ A LA CAPUTXA

I

Hans i Margarethe

Tenia nou anys i ja m'havia refet d'aquell primer accident greu, fora d'algun moviment brusc que encara no controlava i d'una sensació que m'havia quedat, de veure i sentir més coses del món que abans. Les cicatrius del cap se m'havien curat bé, m'havien tornat a créixer els cabells, però al desembre la mare encara m'acompanyava a l'escola, per si de cas, deia. Sense afluixar el pas, em feia pujar el camí empedrat cap a la portalada, amunt per un jardí esquifit. Quan arribàvem al peu de l'escala em passava davant, enfilava els tres escalons, pitjava la maneta de la porta sabent que no serviria de res, i llavors em deia que no em moguéss d'on era i que mentrestant m'esperés. "Segur que avui hi haurà la senyora Bakuski" o bé "Aquest matí deureu tenir la senyora Janda". No sé pas què li inspirava aquells pronòstics nerviosos, que si Janda o Bakuski. En realitat, ella sabia tan poc com jo qui emergiria aquell divendres de les profunditats de l'edifici per obrir

els dos batents de la portalada; no, la mare ignorava encara més que jo els torns i horaris de les nombroses *senyoretas* encarregades d'atalaiar-nos abans i després de les classes i, si feia falta, fins que es tornés a fer fosc, ben entrat el vespre. Però la mare i jo sempre érem els primers d'arribar a escola: ella, elegant, amb l'abric blanc de cuir arrugat i aquell monyo postís tan gros que la feia un o dos caps més alta, i jo amb l'anorac i la gorra de llana.

Sol davant de la portalada tancada, m'havia preguntat moltes vegades per on entraven les *senyoretas*. Mai no m'havia pogut fer una idea clara d'aquella construcció amb aspecte de fortí. Sempre se m'escapava una part del contorn, ara una ala que no sabia dir de memòria per quina banda s'unia al cos principal, ara la trama completa de passadissos, amunt i avall de l'edifici, que no em sabia figurar. Admirava els alumnes que al cap de no res encertaven cadascuna d'aquelles portes que s'obrien per tots cantons, i més d'un cop m'havia assaltat la sospita que tothom ja s'hi orientava més bé que no pas jo. Llavors em proposava d'aprendre'm certes escales i trajectes, però es volatilitzaven així que feia dues passes per aquells passadissos plens de gom a gom. El seu tornaveu increïble embolcallava qualsevol pensament concret i el convertia en un so-

mieig. Per això procurava no perdre mai de vista algun dels alumnes més espavilats, dels que en sabien. Si un mestre es posava malalt, s'activava l'anomenat pla de substitució i una senyoreta irrompia a l'aula esgaripant: "Dos-zero-sis! Agafeu-ho tot! Vinga! Dos-zero-sis!" Havíem d'agafar els traps i "traslladar-nos", així se'n deia, a marxar forçades, potser a un altre pis i abans no s'acabés l'esbarjo, que podia haver encetat ja l'últim minut. Fos com fos, el daltabaix, de vegades el pànic, desmanegava tota la classe. Dos-zero-sis! Em rodava el cap; m'arrapava a la barana, tot i que intuïa que el que havia de fer era enfilat-la a correuita. Cada cop que ens traslladàvem tenia por de perdre'm, d'extraviar-me definitivament, desaparegut en les pregoneses d'algun corredor mentre a les aules reprenien les classes i darrere d'una d'aquelles portes tancades com endevinalles algú es girava i veia sorprès una cadira buida a la penúltima fila: es giraria un cop, un altre cop, i ho deixaria estar.

La mare em va fer una abraçada. Tot i saber què m'esperava, em sentia aclapat. Cada matí em passava una estona dret com un estaquirot, parant l'orella (amb la gorra enrere) al repic dels seus talons contra les llambordes, una fressa que notava a les cicatrius, amb tanta claredat que semblava que

m'hi hagués crescut un òrgan de resultes de l'accident... Irremeiablement la fressa s'anava aprimant; de cop, semblava que es tornés a sentir més a prop, i més d'una vegada això m'havia inspirat falses esperances. Al cap del carrer canviava el tornaveu. Allí la fressa dels seus passos topava amb el primer bloc de pisos de la Gebind, un barri de nova construcció al centre de L. amb set blocs paral·lels i uns quants més a mà dreta que s'enfilaven bosc amunt per la muntanya de Charlottenburg, on hi havia hagut un castell de què només en quedava el nom. Per difusa que hagués sonat la fressa abans d'arribar-hi, en funció de la humitat, del gruix variable de l'aire, dels corrents freds en què les romanalles de la fosca nit es movien i barrejaven amb la primera llum del dia, els alts murs de la Gebind entomaven inexorablement el so i el projectaven cap als barris circumdants. El carrer de l'escola, des d'on jo escoltava de puntetes els passos de la mare, formava un dels canals empedrats que unien la Gebind i els seus ecos amb la vall.

Els únics que em trobava al dematí eren els dos nens de pedra bruna a l'entrada de l'escola. Una senyoreta ens havia explicat que els nens de la portada eren en Hans i la Margarethe, els antics Hänsel i Gretel. Eren l'emblema de la vella institució per a la qual s'havia construït l'edifici que ara ens feia

d'escola, un internat que acollia preferentment orfes i nens problemàtics de tot Turíngia.

Al capdamunt de la portalada hi havia un gran ull de bou i era allà que s'estintolaven els dos nens de pedra, la Margarethe a l'esquerra i en Hans a la dreta. Tenien mig cos pres en el mur. En Hans posava el peu esquerre damunt d'una pilota i duia als braços un edifici en miniatura. Encara que les mans tapessin els pisos inferiors, de seguida t'adonaves que era una reproducció exacta de la nostra escola. En Hans se la mirava amb certa concentració, com si covés grans projectes. Tenia un aire tosc, rabiüt, que li devia venir d'una altra època, perduda feia temps; la seva mirada m'incomodava.

Amb la Margarethe era diferent. Tenia un llibre a les mans i llambregava discretament, per sobre de les pàgines, la placeta de davant de l'escola. Per donar-li una mirada profunda li havien practicat uns forats del diàmetre d'un penic on havia de tenir les ninetes, que em miraven de fit a fit. Si li tornava la mirada durant una estona, alguna cosa se li movia a la cara. Duia la trena cargolada, com les dones de les pel·lícules antigues. A diferència d'en Hans, anava descalça. El vestit li arribava als genolls i no deixava veure res perquè era de pedra massissa. Al braç esquerre hi duia penjada una bufanda a mig fer, amb la sofraja subjectava un cabdell de llana i

amb les mans, que s'entrellaçaven al llom del llibre, aguantava unes quantes agulles de fer mitja, entrecruades com un joc de mikado. Semblava que la Margarethe no sabés què fer primer, si llegir o fer mitja, i per això mirés la placeta per damunt del llibre, per si veia algú que la pogués ajudar a decidir-se. El nassiró i els llavis arrufats com per fer un petó em recordaven la Heike, que encara era més bonica que la Margarethe i que cap altra nena de la Gebind. Gebind... mai no havia pensat en aquesta paraula, només era el nom del nostre barri. Els locals en deien *la urbanització atòmica*. Tots els habitants de la Gebind procedien d'un poble anomenat Culmitzsch que havia estat arrasat per extreure urani. Era una localitat fronterera entre Turíngia i Saxònia, segons subratllava sovint el pare, com si aquell confí ens exposés a algun perill particular.

II

El geperut

Cada matí em proposava de preguntar a la mare quina hora era, però a l'últim moment em fugia del cap, com si la gravitació d'aquell edifici imponent hagués anorreat la pregunta. Mai no sabia exactament *amb quanta antelació* arribàvem als escalons